

Nieuwsartikelen 2006-2008

Inhoud

2006	3
30/09/2006 - Uitgave Jembatan nr. 1	3
03/10/2006 - Stedenband na tien jaar goed op stoom.....	3
18/10/2006 - Schelde mag korvetten leveren aan Indonesië	4
24/11/2006 - Oogartsen willen zichzelf overbodig maken.....	4
24/11/2006 - Kultuurgroep Ambonse universiteit naar Vlissingen	5
29/12/2006 - Gezondheidszorg	5
2007	7
04/02/2007 - Medisch team terug uit Ambon	7
06/02/2007 - Zeeuwse studenten naar Ambon	8
11/05/2007 - ROC-studenten naar Ambon.....	8
19/05/2007 - Weblog Roc-studenten in Ambon.....	9
20/05/2007 - Delegatie uit Ambon in Vlissingen.....	10
27/05/2007 - Ambonse delegatie bezoekt MicMec.....	10
16/06/2007 - Presentatie stage Ambon door ROC-groep.....	10
17/06/2007 - Weblogs Ambon-stage ROC studenten	11
29/06/2007 - Reissector baalt van ban op luchtvaart Indonesië	11
21/08/2007 - Jonge Molukkers hebben oog voor Ambon	12
04/09/2007 - 4 HZ studenten naar Ambon	12
31/10/2007 - Chatten met Ambon.....	13
31/10/2007 - Delegatie Ambon in Vlissingen.....	13
04/11/2007 - Milieubewust op Ambon	14
2008	15
14/01/2008 - Projectpresentaties in Mae Uku	15
28/01/2008 - Zeeuwse Molukkers zien dood Soeharto als afsluiting van periode	15
20/02/2008 - Vlissingse uroloog onder indruk van project op Ambon	16
12/05/2008 - Fototentoonstelling "Vlissingen in Ambon"	17
15/08/2008 - Zeeuwse studenten naar Ambon	17
14/10/2008 - Infobijeenkomst Zeeuwse Molukkers en Ontwikkelings-samenwerking	17
22/10/2008 - Ambonse Studenten in Vlissingen.....	18
26/10/2008 - Ziekenhuisbedden gaan naar Ambon.....	18

2006

30/09/2006 - Uitgave Jembatan nr. 1

Onlangs is de SSVA gestart met het uitgeven van een nieuwsbrief, genaamd "Jembatan". De naam Jembatan betekent 'brug' in de Indonesische taal. Symbolisch wil SSVA met deze stedenband een brug slaan, middels het ondersteunen van projecten, tussen de bevolking van Vlissingen en de bevolking van Ambon, de hoofdstad van de Molukken. Een aspect van de stedenband is de aanwezigheid van een Molukse gemeenschap binnen de Vlissingse gemeentegrenzen (en elders op Walcheren). Ook met hen slaan we een brug en we doen dit middels het informeren over de activiteiten van de stichting. De nieuwsbrief gaat twee keer per jaar verschijnen. In de eerste uitgave staan de volgende artikelen: - de achtergrond van de relatie met ambon - structuur samenwerking vlissingen - ambon - wethouder Poppe-De Looff neemt afscheid van de stedenband - Medisch-operatieteam naar Ambon - Mijn ervaringen met de verpleegkundigen uit Ambon - Joshua, een verpleegkundige uit Ambon - Onderwijsproject van start - Bezoek delegatie uit Ambon - Stedenband op het Bevrijdingsfestival - Gedicht van Ulis Toumahu - Afscheidsfeest verpleegkundigen - Oproep aan lezers DLM

03/10/2006 - Stedenband na tien jaar goed op stoom

Het verschil met een jaar geleden is ongelofelijk groot, zegt de Vlissingse burgemeester A. van Dok – Van Wee. Ze is net terug van een werkbezoek aan Ambon. “De vooruitgang is enorm. Ambon is op stoom. Maar ze zijn er nog niet helemaal.” Tien jaar geleden gingen Vlissingen en Ambon een stedenband met elkaar aan. Er is toen een omvangrijke actielijst opgesteld van projecten die de steden samen zouden oppakken. Veel projecten lopen inmiddels of staan op het punt uitgevoerd te worden. “Het hoofddoel van deze reis was een samenwerkingsovereenkomst te sluiten over het opruimen en inzamelen van afval”, vertelt Van Dok. De Verenigde Naties zijn daar ook al een tijd op Ambon aan bezig. Daardoor is er al veel vuil in het centrum van Ambon-stad opgeruimd. Ook is de oude afvalberg gesloten en is er een eind buiten de stad een nieuwe fabriek gekomen voor gescheiden afvalverwerking. In nauw overleg met de VN en mensen uit Ambon, hebben wij een programma ontwikkeld om tot een gedragsverandering onder de bevolking te komen. Want je hebt niks aan een moderne afvalverwerker als de mensen niet bereid zijn hun afval gescheiden aan te bieden.” Verder hebben de steden samen de actielijst aangepast. “Na tien jaar en een oorlog tussendoor, is de situatie op Ambon best wat veranderd.” Zo was er het idee om het toerisme te stimuleren. Maar zolang er een negatief reisadvies geldt, ziet Vlissingen daar geen brood in. Ook rond de komst van een vissershaven op Ambon zijn zaken veranderd. Aanvankelijk zou Vlissingen zich inspannen voor de komst van een vissershaven bij een klein dorpje op Ambon. Maar de autoriteiten op Ambon besloten dat de haven op een andere plek moest komen. Inmiddels werd ook de vismijn in Vlissingen geprivatiseerd. “We kunnen nu alleen nog de particuliere sector in Vlissingen verzoeken hun kennis met de Ambonezen te delen. Meer kunnen en gaan we niet doen.” Wel richt de stedenband de komende tijd op de verbetering van het onderwijs. “Er is een project Engelse les opgezet tussen basisschool De Wissel in Vlissingen en vier basisscholen in Ambon-stad”, zegt Van Dok. “Ambonezen spreken zo verschrikkelijk slecht Engels. Maar het wordt er dan ook nauwelijks gesproken. Het is bijna een dode taal. En probeer dat dan maar eens aan kinderen te leren.” Het project leunt op twee onderdelen. Aan de ene kant krijgen de docenten ondersteuning in het geven

van Engelse les. En aan de andere kant zullen de kinderen, zodra ze een beetje Engels kunnen lezen en schrijven, e- mailen of chatten met de kinderen van De Wissel. Zo gaat de taal leven.” Volgens Van Dok gaat Vlissingen nog drie jaar door met de projecten uit de stedenband- overeenkomst. “Daarna kijken we opnieuw hoe we verder moeten. Het is natuurlijk de bedoeling dat Ambon uiteindelijk volledig op eigen benen kan staan. Zover is het nu nog niet.” (Bron: Provinciale Zeeuwse Courant, 19/09/06)

18/10/2006 - Schelde mag korvetten leveren aan Indonesië

Vlissingen – Schelde Marinebouw in Vlissingen mag twee korvetten leveren aan Indonesië. Staatssecretaris Van Gennip (Economische Zaken) schrijft in een brief aan de Tweede Kamer dat zij een exportvergunning zal afgeven voor de levering. Schelde Marinebouw diende in mei een aanvraag in bij Van Gennip, die vervolgens minister Bot (Buitenlandse Zaken) om advies vroeg. Nederland wil geen marineschepen leveren aan landen waar de mensenrechten worden geschonden. Volgens de bewindsvrouw is er geen verband te leggen tussen mensenrechtenschendingen en de inzet van de twee schepen. “In grote lijnen is geconstateerd dat met name de situatie in Atjeh inmiddels aanmerkelijk is verbeterd”, schrijft Van Gennip aan de Kamer. “Dat neemt niet weg dat ook nu nog de mensenrechtensituatie in een aantal andere delen van Indonesië voortdurend aandacht vraagt. Het beeld is derhalve niet eenduidig positief, maar is verbeterd.” Bij Schelde Marinebouw was gisteren niemand bereikbaar voor commentaar. (Bron : Provinciale Zeeuwse Courant, 18/10/06)

24/11/2006 - Oogartsen willen zichzelf overbodig maken

VLISSINGEN - Twee oogartsen van Ziekenhuis Walcheren en de Oosterschelde Ziekenhuizen, technici, verpleegkundigen en begeleiders vertrekken deze week naar de Molukken om 150 tot 200 staaroperaties te verrichten. „Wat we doen, is een druppel op een gloeiende plaat. Dat wel, maar we werken eraan om onszelf overbodig te maken“, zegt Ronald Elderkamp, die betrokken is bij de projectorganisatie en hij maakt deel uit van het operatieteam. Het Zeeuwse medische team werkt samen met Molukse artsen en verpleegkundigen. Enkele maanden geleden zijn Molukse verpleegkundigen op het Indonesische eiland begonnen met de selectie van de patiënten die voor een staaroperatie in aanmerking komen. Het onderzoek werd uitgevoerd door acht verpleegkundigen die anderhalf jaar in Vlissingen en Goes kennis hebben opgedaan in de gezondheidszorg. „Ze hebben voordat ze terug zijn gegaan naar de Molukken nog een speciale cursus bij oogarts Strous doorlopen om staar te herkennen.“ Cees Strous en Folkert Tegelberg hebben samen de medische leiding. Elderkamp en Bob Latuheru, die voorzitter is van de stichting Samenwerking Vlissingen Ambon onderhouden al jaren op diverse gebieden contacten met de Molukken. Vlissingen heeft een stedenband met Ambon. „Voordat de burgeroorlog op de Molukken uitbrak heeft Vlissingen een paar projecten voorbereid“, zegt Latuheru. Die stonden op het punt om uitgevoerd te worden toen in 1999 de oorlog tussen de christenen en moslims oplaaiden. De plannen, zoals een vuilverwerkingsproject en een visafslag en -fabriek zijn in de ijskast gezet. „Er rijden twee vuilniswagens uit Vlissingen op Ambon, maar dat is het. Nu de rust op de Molukken echt is weergekeerd, krijgen de Vlissingse projecten weer aandacht. Begin januari draait er een compostfabriek en er wordt hard gewerkt aan de ontwikkeling van een visfabriek.“ Respect De jarenlange steun begint vruchten af te werpen. Nederlandse delegaties gingen ook in slechte en gevaarlijke tijden naar de Molukken. Dat levert respect op. Een vorige medische afvaardiging vluchtte in 2003 naar huis, toen er vlakbij het ziekenhuis een bom ontplofte. „We dachten er zorgeloos te kunnen

opereren, maar het conflict wakkerde van de ene op de andere dag op. Medici kwamen amper toe aan oogoperaties. Ze hebben gewonden geholpen“, zegt Latuheru. De Molukken zijn weer rustig en het is er al lange tijd veilig. „Driekwart jaar geleden zeiden ze nog dat het medische team in twee ziekenhuizen moest opereren. Moslims en christenen zouden nooit in hetzelfde ziekenhuis behandeld willen worden.“ Maar dat was dat maanden geleden. Op dit moment wordt er weer samengeleefd, zoals alle gezindten honderden jaren hebben gedaan. „Simpel gezegd is het besef onder de bevolking ontstaan dat de kwade invloed van buiten kwam. Een ander wilden hen uit elkaar drijven. Toen ze dat hardop tegen elkaar uitspraken, wisten ze weer dat ze samen wilden leven en vonden ze het raar en treurig dat ze dat niet meer deden. De band is razendsnel hersteld.“ Latuheru, die onlangs nog naar de Molukken is afgereisd, zegt dat de gemeentelijke en provinciale overheden daarin een bijdrage hebben geleverd. Belangrijke overheidsfuncties worden evenredig verdeeld onder moslims en christenen. „En op 7 september is de verjaardag van de stad. Die werd tot voor drie jaar geleden nooit gevierd. In 2003 gebeurde dat heel massaal. Iedereen vierde feest met iedereen. Overheden hebben die verjaardag aangegrepen om de onderlinge band te herstellen.“ Het medisch team wil dit keer tien dagen achter elkaar opereren. De deelnemers hebben vakantie opgenomen en een aantal gaat op eigen kosten mee. Jos Manuhuwa bijvoorbeeld. Ze zorgt voor de verslaglegging en zij begeleidt patiënten voor en na de operatie. Zij aan zij Het Molukse en Zeeuwse medische team werken zij aan zij. De samenwerking stopt niet na tien dagen. „Het ligt voor de hand dat er directe onderlinge contacten onderhouden zullen worden tussen de medici. We werken er naar toe dat we nog maar een keer per jaar een oogarts hoeven te sturen. Hoe minder geld we kwijt zijn aan tickets voor de begeleiding, hoe meer geld gestoken kan worden in de medische zorg“, zegt Elderkamp.

24/11/2006 - Kultuurgroep Ambonse universiteit naar Vlissingen

Op vrijdag 1 december organiseert Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon een molukse kultuuravond in het Arsenaal-theater in Vlissingen. De kultuurgroep van de Pattimura universiteit in Ambon zal dan een voorstelling verzorgen. De voorstelling, getiteld "Badendang Orang Basudara", situeert een bijeenkomst van dorpsbewoners aan het strand bij volle maan... Op deze wijze vragen ze aandacht voor de traditionele dansen en liederen uit de Molukken. Gastmuzikant is de nestor van de huidige molukse muziek Zeth Lekatompessy. De groep bestaat uit ca. 24 studenten. Donderdag 30 november komt de groep aan in Vlissingen. Diezelfde avond is er gelegenheid om op informele wijze kennis met de groep te maken. De bijeenkomst vindt plaats in het molukse centrum Mae Uku, midden in de molukse wijk en begint om 20.00 uur. Vrijdag 1 december om 20.00 uur is de voorstelling in het Arsenaal-theater in Vlissingen. Entree is vijf euro. Kaartjes : aan de kassa of bij de heer J. Metiary, Margrietstraat 12 te Oost-Souburg.

29/12/2006 - Gezondheidszorg

Ambon vraagt Zeeland extra medische hulp door Maurits Sep VLISSINGEN - De Molukken hopen dat volgend jaar meer Zeeuwse artsen naar Ambon komen voor operaties van veel voorkomende klachten. Behalve aan oogartsen is ook behoefte aan onder meer urologen en logopedisten. „Er is gevraagd om uitbreiding van het project“, verklaart oogarts C. Strous, die net terug is van een tweeweeks werkbezoek aan Ambon. „Veel mensen hebben bijvoorbeeld klachten aan de urinewegen. Ook zijn er veel afwijkingen aan de schildklieren en aan botten.“ De overheid van de Molukken heeft een verzoek ingediend om volgend

jaar meer specialisten mee te nemen. Dat wordt nu besproken door de betrokkenen bij het project, zegt Strous. Het is de bedoeling dat volgend jaar voor de derde keer Zeeuwse medici naar Ambon gaan om medische zorg te verlenen aan mensen die daar zelf het geld niet voor hebben. In 2002 zijn volgens Strous voor de eerste keer oogartsen naar de Molukken gegaan voor het uitvoeren van staaroperaties. De tweede medische reis is net beëindigd. Eén ziekenhuis Strous: „We zijn twee weken weg geweest en hebben in negeneneenhalve dag tweehonderd staaroperaties uitgevoerd. Dat kan, als je het goed organiseert en dat is gebeurd. We hebben in één ziekenhuis gewerkt, dus dat scheelt veel reistijd. Bovendien hebben de verpleegkundigen die hier in Zeeland op stage zijn geweest en die we oogheelkundig hebben bijgeschoold, ons daar heel goed geholpen.” Omdat er twee operatiekamers waren, konden de twee oogartsen op hetzelfde moment werken. De verpleegkundigen konden de plaatselijke verdoving toedienen, zodat meteen na een operatie de volgende patiënt al klaar was voor de ingreep. Elke operatie nam twintig tot dertig minuten in beslag. De artsen opereerden tot half vier 's middags en hielden daarna spreekuur voor speciale gevallen. Doelstelling „De doelstelling is gehaald”, stelt Strous tevreden vast. „We hebben een groep mensen zonder geld voor medische zorg kunnen helpen. Vaak hadden de patiënten dubbelzijdige rijpe staar. Dat betekent dat ze nog wel kunnen zien dat het licht en donker wordt, maar verder bijna niks.” Na de behandeling moeten ze een paar keer worden gecontroleerd. De Indonesische Oogheelkundige Vereniging heeft toegezegd dat alle patiënten over een maand worden gecontroleerd. Als de artsen volgend jaar weer naar Ambon gaan, wordt geprobeerd ook patiënten van andere Molukse eilanden naar Ambon te halen. Strous: „Je bent daar zomaar niet klaar.”

2007

04/02/2007 - Medisch team terug uit Ambon

Tussen 24 november en 15 december 2006 heeft SSVA een operatie team naar Ambon uitgezonden. Het team bestond in totaal uit 21 personen. Uit Vlissingen en omstreken waren dat: Folkert Tegelberg (oogarts Ziekenhuis Goes en Zierikzee) Cees Strous (oogarts Ziekenhuis Walcheren) Sjoukje Kuyper en Annemarie Quinten (operatieassistenten zkh Walcheren) Frits Wille (medisch technicus Goes) Jaques en Bert Graaff (technici) Jackelien van Beek (arts in opleiding Erasmus Universiteit Rotterdam) Jos Manuhuwa echtgenoot van Ronald Elderkamp projectcoördinator en verantwoordelijk voor de verdoving van het oog voor de operatie. Op Ambon werd het team gecompleteerd door Dr Ricardo KNO arts Dr.Haulussy zkh en projectcoördinator Zuster Min en Ade oogheekundig assistenten Dr Haulussy zkh en 6 IHTP verpleegkundigen Jopie Lintutu, Librek Luarmasse, Sherly Patty, Yoshua Balubun, Sem en Edda. Op Ambon sloot Rachelle Helehala uit Limburg zich bij het project aan. Rachelle was op Ambon voor een stage voor haar opleiding aan de Hogere Beroeps Opleiding Verpleegkunde in Heerle. Het doel van het project is bereikt. In totaal zijn er 194 ogen geopereerd. Bij sommige patiënten is dubbelzijdig staar verholpen. Zonder uitzondering waren het patiënten die normaal gesproken deze operatie niet zouden kunnen betalen. Patiënten met Kartu Sehat of ASKES/ASKESIN kwamen in aanmerking voor gratis operatie. Normaal kost een staaroperatie in Indonesië IDR 2.500.000 ongeveer € 230,- Voor gepensioneerden, werklozen en lagere ambtenaren een kapitaal. Daarom zijn er veel patiënten in de Molukken die om financiële redenen blind of slechtziend zijn. Daarom willen wij het project jaarlijks herhalen. Patiënten en hun familie leden waren zeer dankbaar. Ook de directie van het Dr.Haulussy ziekenhuis, de gemeente Ambon en de provincie Maluku uiten hun dankbaarheid voor onze inspanningen en spraken de hoop uit het project te kunnen herhalen of zelfs uit te breiden naar andere specialismen zoals urologie en orthopedie. Alle deelnemers uit Zeeland hebben belangeloos aan het project meegewerkt en daarvoor vakantiedagen opgenomen bij hun werkgever. Een speciale vermelding voor Jackelien van Beek, Jaques Graaff en Jos Manuhuwa die ook hun reis zelf gefinancierd hebben. De samenwerking binnen het team was zeer goed. Het Dr.Haulussy Ziekenhuis van directeur Dr.Jopie Manuputty had personeel vrij geroosterd en in de persoon van Dr Ricardo een bekwaam coördinator gevonden. Dr Conny Joseph had op de icu afdeling 2 operatiekamers en 1 grote voorbereidingskamer beschikbaar gesteld. Op de afdeling KNO waren 20 bedden gereserveerd voor de patiënten. De oogheekundig assistenten Zuster Min en Ade maakten overuren op de oogpoli om alles in goede banen te leiden. De 6 IHTP'ers liepen zich het vuur uit de sloffen om overal bij te staan, te organiseren, te vertalen enz. Kortom het was fantastisch om op deze manier samen te kunnen werken. Het project is gefinancierd door Cordaid en Lionsclub Vlissingen. Ook de bedragen uit lokale initiatieven zoals sponsorloop zijn aan dit project ten goede gekomen. Veel dank zijn we ook verschuldigd aan Medical Workshop en HOI. 2 Firma's uit de ziekenhuiswereld die belangeloos leeninstrumenten, operatiemicroscoop en lampen voor optische instrumenten ter beschikking hebben gesteld. Ook heeft het ziekenhuis Walcheren en St. Oosterschelde Ziekenhuizen leenmateriaal geleverd en heeft Zkh Walcheren de kosten voor preventie medicatie voor alle deelnemers betaald (malaria tabl etc.) Alle materialen zoals de lens, hecht - en verbandmateriaal, oogdruppels zijn allemaal in Jakarta gekocht. Zo stimuleren we ook nog de Indonesische economie. Het was ook bijzonder om in de maand december op Ambon te zijn. Sinterklaas en Zwarte Piet is op Ambon voor Nederlandse begrippen bepaald een belevenis. Onze technici hebben op 5 december de kinderen in de nabijgelegen kampong verblijdt met een

echte Hollandse Klaas en 2 Piet Putty. Toen het ijs!!!! eenmaal gebroken was vonden de kadootjes en het snoepgoed snel hun weg. De hele maand staat in het teken van het kerstfeest het gaf het geheel een speciaal tintje. Natuurlijk waren er ook zaken die verbetering behoeven. De inbreng van de oogarts uit het ziekenhuis was teleurstellend. Wel was er een marine-oogarts Dr Ekke Gede die diverse malen heeft mee geopereerd. We hopen met hem tot verdere samenwerking te komen. Dieptepunt was het wegnemen van een lamp uit een voor het project belangrijk optisch instrument. De dader had geen briefje achtergelaten met zijn naam. Maar gelukkig was er binnen 3 dagen een nieuwe lamp uit Makassar aangekomen. Ook op het gebied van de logistiek zijn met name in het voor en na traject verbeteringen mogelijk. Er zijn dus genoeg uitdagingen om het project te herhalen en te verbeteren. Al deze zaken zijn geëvalueerd in een werkoverleg met alle betrokkenen bij Dr Nona Tetelepta op het gemeentehuis van Ambon-stad. Het overleg eindigde met een uitnodiging om, na afloop van het project, in de ambtswoning van de burgemeester met heerlijk eten en een koud biertje afscheid te nemen van Ambon. Ronald Elderkamp

06/02/2007 - Zeeuwse studenten naar Ambon

Onlangs is het subsidieverzoek bij Xplore van Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon (in samenwerking met COSZeeland) gehonoreerd. De bedoeling is dat studenten van de Zeeuwse onderwijsinstellingen ROCZeeland en Hogeschool Zeeland (afdeling Pabo) de mogelijkheid hebben om stage te lopen in de stad Ambon. De studenten kunnen dan zelf zien hoe het in Ambon aan toe gaat. Om te zien waarom ontwikkelingssamenwerking belangrijk is. En om die boodschap door te geven aan anderen. Want deelnemende studenten verplichten zich om na hun verblijf in Ambon hun bevindingen in Zeeland te delen. Momenteel wordt er koortsachtig gewerkt om samen met de onderwijsgroep van de stedenband Vlissingen-Ambon invulling te geven aan de betreffende stages. Xplore is een subsidieprogramma voor jongeren tussen de 12 en 30 jaar. Via Xplore kunnen zij op uitwisseling gaan, vrijwilligerswerk doen en stage lopen in ontwikkelingslanden. Om zelf te zien hoe het er daar aan toe gaat. Om te ervaren waarom ontwikkelingssamenwerking belangrijk is. En om die boodschap door te geven aan anderen. Xplore wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken / Ontwikkelingssamenwerking. De afdeling internationaal van het Nederlands Jeugdinstituut voert Xplore uit, samen met Plan Nederland. Website : www.xplore.nl

11/05/2007 - ROC-studenten naar Ambon

'We lopen daar ook rond als een toerist' door Maurits Sep MIDDELBURG - Marloes Niwele kent de Molukken alleen van foto's. Haar opa is er geboren. "Oerwoud, slangen, kokosnoten. Een paradijsje", omschrijft ze de eilanden. "Waar ook duidelijk de pijn van de oorlog te voelen is.". Jarah de Jong, Njonkie Pattimana, Lieke Suijk en Marloes Niwele (vlnr) reizen met nog drie scholieren van het ROC Zeeland naar de Molukken om het toerisme te onderzoeken. „Maar de Molukken moeten wel de Molukken blijven." Of het ook echt zo is, zal de Middelburgse (21) de komende weken ervaren. Ze vertrekt vandaag met vijf andere scholieren van het ROC Zeeland in Middelburg naar Ambon. Op uitnodiging van de stichting Stedenband Vlissingen- Ambon zullen ze het toerisme op de Molukken bestuderen: wat is er te doen, hoe zijn de voorzieningen? Ze zullen er ook adviezen geven zodat het Molukse toerisme beter kan inspelen op de wensen van de westerse toerist. Eenmaal terug in Middelburg houden ze presentaties om mensen hier warm te maken voor een vakantie naar de Molukken. "We kunnen zorgen voor promotie en met adviezen de ondernemers daar

op weg helpen", legt Marloes uit. "Maar: de Molukken moeten wel de Molukken blijven." Marloes studeert aan de richting toerisme, net als Lieke Suijk (20) uit Oostkapelle. Zij heeft geen familie op de Molukken en weet niet wat haar te wachten staat. Het zal spannend worden om als studente de ondernemers daar te adviseren, beaamt ze. "Toch is dat ook niet zo heel moeilijk. Je hoeft niet afgestudeerd te zijn om te beoordelen of een hotel schoon of vies is, het eten goed of slecht. We lopen ook rond als toerist." Bovendien heeft Lieke al meer van de toeristische wereld gezien. Ze is net terug uit Oostenrijk en heeft een stage van een half jaar in de Verenigde Staten achter de rug. "Wat we in dit project gaan doen, toeristische gebieden beoordelen, adviseren en promoten, dat wil ik later ook gaan doen. En intussen de wereld zien." Het toerisme wordt een steeds belangrijkere inkomstenbron voor de Molukken, vertelt Bob Latuheru van de stichting Stedenband Vlissingen- Ambon. "Dat ligt ook voor de hand. Er is geweldig mooie natuur. De kansen zijn er, ze worden alleen te weinig benut." Als er al toeristen zijn die naar de Molukken willen, dan kunnen ze maar moeilijk aan informatie komen, hebben de studenten gemerkt. Iedereen zoekt op internet, maar daar is bijna niks te vinden. "Dat is een taak voor mij", merkt Jarah de Jong (18) uit Koudekerke op. Hij volgt de studie webdesign op het ROC en gaat op de Molukken vooral kijken hoe internet gebruikt kan worden als hulpmiddel voor het toerisme. "Ik weet niet wat ik ervan moet verwachten. Daarom ga ik er ook heen, om dat te onderzoeken." Op 31 mei keren de scholieren terug. Later komen studenten van een ROC-opleiding naar Vlissingen om hier te praten met studenten en deskundigen. "Wij gaan niet daar zeggen hoe het moet", verklaart Latuheru. "Wij geloven in investeren in mensen."

19/05/2007 - Weblog Roc-studenten in Ambon

Jarah de Jong, een van de roc-studenten heeft een weblog (dagboek) gemaakt waarop de studenten hun verhaal kunnen opschrijven. De weblog is te vinden op : starrix.nl/ambon/. Hieronder het verhaal van Marloes Niwele uit Middelburg. Marloes Op bezoek bij reisorganisaties We zijn vandaag een aantal toeristische organisaties in Ambon-stad langs geweest. Aan die toeristische organisaties hebben we vragen gesteld en aan de hand daarvan hebben we aantekeningen gemaakt. We geven ze tips over hoe ze hun bedrijf kunnen promoten, bijvoorbeeld internet is een heel belangrijk middel voor promotie. Van één reisbureau hebben we veel foldertjes gehad met georganiseerde tours. We willen daarmee langs de reisbureaus in Nederland. Het gaat om duiktours en landtours. De Molukken heeft hele mooie plekken om te duiken, dat kunnen we in Nederland ook promoten, want er schijnen echt unieke, kleurrijke vissen te zitten maar niemand in Nederland of trouwens niemand in Europa weet dat de Molukken ook een prima duikbestemming kan zijn. Ook heeft het reisbureau een Ambontour gericht op mensen die in een paar dagen Ambon willen zien. Maar er worden ook tours naar Seram en andere Molukse eilanden georganiseerd. Dit zijn meestal 6-daagse tours en ze leken ons best zwaar, dus niet voor iedereen bestemd, maar wel hele mooie tours. Een ander soort reisbureau had dezelfde tours, alleen nu nog niet omdat hij ze niet verkocht vanwege de burgeroorlog nog. Nu verkocht hij alleen vliegtickets. Ook zijn we langs een transportbedrijf geweest die de vrachtschepen en passagiersschepen regelen binnen de Molukken. Vandaag maar een Ambonese simkaart voor mijn mobiel aangeschaft, dan kan ik goedkoper bellen en smsen naar Nederland. Vanavond wilden we eens iets anders eten als rijst, dus we gingen naar een restaurant waar je Italiaans kon eten. We hebben allemaal een lekkere pizza genomen en we kregen een mooi versierd toetje aangeboden.

20/05/2007 - Delegatie uit Ambon in Vlissingen

Sinds zaterdag 19 mei is er een delegatie uit Ambon op bezoek in Vlissingen. De delegatie bestaat uit burgemeester Papilaya van Ambon en de heren John Leatomu en Roy Hutubessy van de gemeente Ambon. Volgende week komt hier de gemeentesecretaris van Ambon mevr. H.Tetelepta. Maandag 21 mei is er een officiële ontvangst door burgemeester Van Dok in het vlissingse stadhuis. De rest van de week volgt de delegatie een trainingsprogramma op het gebied van afvalverwerking en milieuzorg. Dinsdag 22 mei wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst ondertekend. In de week daarna volgen de delegatieleden een cursus publieksvoorlichting over afvalverwijdering bij de VNG en bij het MICMEC. Het MICMEC houdt zich hoofdzakelijk bezig met milieu-educatie. Het bezoek wordt besloten met een informele bijeenkomst voor de direct betrokkenen op donderdagavond 7 juni. De delegatie gaat vrijdag 8 juni weer terug naar Ambon.

27/05/2007 - Ambonse delegatie bezoekt MicMec

Op woensdag 23 mei j.l. bracht een delegatie van de gemeente Ambon een bezoek aan MicMec (Milieu informatie – en educatie centrum) in Vlissingen. De delegatie bestond uit burgemeester Papilaya van de stad Ambon en twee kopstukken van de dienst gemeentewerken van Ambon de heren Leatomu en Hutubessy. De delegatie werd begeleid door de heren Van Baalen en Steenaert van gemeentewerken Vlissingen. Het bezoek vond plaats in het kader van het project “sampah” (afval) van de stedenband Vlissingen-Ambon. Het afval is een levensgroot probleem in de molukse hoofdstad Ambon en via informatie en educatie wil het gemeentebestuur van Ambon beginnen aan de basis : het bewustwordingsproces moet bij de basisschoolkinderen beginnen. Naast informatie kreeg de delegatie een rondleiding, waarbij de leskisten over afval centraal stonden. Bij het bezoek waren aanwezig de heren Bob Latuheru, Jaap Metiary, Nico Lopulissa en mevrouw De Lima van de Stichting Samenwerking Vlissingen- Ambon (SSVA) MicMec gaat samen met de werkgroep milieu- educatie van SSVA werken aan leskisten met informatie- en educatiemateriaal op het gebied van afval voor ambonse basisscholen. In Sri Lanka heeft MicMec ervaringen opgedaan met soortgelijke kisten met positieve resultaten. De burgemeester van Ambon wil in zijn gemeente een pilot project starten op een basisschool, waarbij ook nadrukkelijk de directe omgeving van de kinderen (w.o. het dorp) wordt betrokken. MicMec en de groep van SSVA zullen hierin een rol gaan spelen.

16/06/2007 - Presentatie stage Ambon door ROC-groep

De ROC-groep die in de maand mei twee weken naar Ambon is geweest, heeft op zaterdag 9 juni j.l. samen met haar begeleider Njonkie Pattinama van Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon, een presentatie gehouden over haar bevindingen. Plaats van handeling was het gebouw Mae Uku, midden in de molukse wijk van Oost- Souburg. Dagvoorzitter was Nico Lopulissa. Het publiek bestond uit familie, vrienden en personen uit de drie molukse wijken op Walcheren. De presentatie gebeurde aan de hand van de vele foto's, vergroot door een beamer op een groot scherm. Om de beurt vertelden de deelnemers elk een onderdeel van de stage-opdrachten. De groep heeft (met een westerse bril) het toerisme in Ambon tegen het licht gehouden. De presentatie was een dag eerder voorbereid op een terugkom-dag van Xplore. Xplore is een subsidieprogramma van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. Deze ministeries geven jongeren de mogelijkheid om in een ontwikkelingsland te kijken en bij terugkomst hierover te vertellen. Het publiek (85 man)

heeft geboeid geluisterd naar de verhalen van de deelnemers die soms met veel humor werden verteld. De mensen uit het publiek die wel eens naar Ambon zijn geweest, herkenden veel dingen die door de ROC-groep werden belicht. Na afloop was er gelegenheid om vragen te stellen. Na het officiële gedeelte kon het publiek nog informeel met de deelnemers praten over hun ervaringen.

17/06/2007 - Weblogs Ambon-stage ROC studenten

Twee studenten die deeltuitmaakten van de groep die naar Ambon gingen, hebben ieder een weblog (dagboek) gemaakt over hun Ambon-stage. De twee studenten zijn : Jarah de Jong op www.starrix.nl/ambon/ die zijn weblog volledig heeft vernieuwd en Dyrena Cassetta op www.freewebs.com/dyrena/ In de media heeft de ambon-stage publiciteit gekregen van de huis-aan-huis bladen De Bevelanden (6 juni '07) en De Faam (13 juni '07). Hierin werden Njonkie Pattinama, Dominggus Telussa en Dyrena Cassetta geïnterviewd. Helaas werd hierin de naam van Njonkie Pattinama verwisseld met die van Nico Lopulissa. De laatste heeft alleen het contact met de bladen geregeld. Een slordige fout van de interviewer dus. In het juni nummer van het Molukse blad Marinjo staat een interview met Jarah de Jong en Marloes Niwele.

29/06/2007 - Reissector baalt van ban op luchtvaart Indonesië

door Hans Gertsen en Gerard Chel DEN HAAG - Als het aan 'Brussel' ligt doet een toerist er verstandig aan vanaf volgende week niet meer te vliegen met Indonesische maatschappijen. Maar wat moet je als je vanuit Jakarta naar Ambon, Flores, Timor of Sulawesi wil. Nederlandse reisorganisatoren breken zich het hoofd over alternatieve vervoersmogelijkheden. Europese touroperators zijn verplicht te melden dat een vliegbedrijf op de zwarte lijst staat. Toeristen kunnen geboekte binnenlandse vluchten in Indonesië annuleren met een beroep op die lijst. De touroperators zijn verplicht reizigers desgevraagd over te boeken naar een maatschappij die niet op de zwarte lijst staat, of om hen schadeloos te stellen. Pakken reizigers toch zo'n vlucht, dan heeft dat overigens voor hun verzekering geen gevolgen, zegt een woordvoerder van verzekeringsmaatschappij De Europeesche. Veel reisorganisatoren bieden rondreizen aan, meestal per vliegtuig. "De zwarte lijst betekent dat we geen enkele binnenlandse vlucht met een Indonesisch bedrijf meer kunnen maken", zegt Saskia Griep van Sawadee. "We kijken naar alternatieven als bus, boot of trein. De reistijd wordt daardoor langer en routes moeten worden omgegooid." Een woordvoester van VNC Asian Travel, dat op verzoek 'reizen op maat' naar Indonesië aanbiedt: "Ik vraag me ook af of bus, boot en trein daar veiliger zijn dan het vliegtuig." En het is maar de vraag of de klant genoeg neemt met het alternatief. Volgens de ANVR-voorwaarden moet een klant een 'geringe wijziging' accepteren, zoals een iets langere reistijd. Krijgt hij een totaal ander reisprogramma, dan mag hij dat weigeren en zijn geld terugvragen. "Maar", zegt Walter Schut van de ANVR, "het is in dit geval duidelijk dat de reisorganisator er ook niets aan kan doen, dus moet je in dit soort situaties van beide kanten redelijkheid betrachten." Eventuele financiële schade kan in dit geval niet op het Garantie- of Calamiteitenfonds worden verhaald: niemand ging failliet en er deed zich geen ramp voor. (PZC 28 juni 07)

21/08/2007 - Jonge Molukkers hebben oog voor Ambon

Benefiet voor staaroperaties op Ambon "Ogen gaan open" MIDDELBURG - In het Middelburgse café Schuttershof is donderdag 23 augustus het benefietfeest Funkalectriks. De opbrengst gaat naar het Medisch Operatie Team Vlissingen Ambon (Motva). Die gaat het geld besteden aan staaroperaties voor de arme bevolking op Ambon. Dominggus Telussa uit Oostkapelle en Jarah de Jong uit Koudekerke zijn de initiatiefnemers die hun ogen openen voor de mensen op Ambon. Twee negentienjarigen die van muziek houden en graag anderen helpen. "Er zijn optredens van Tjandu Recordz, Mangaa en Simen en III Pro. De laatste brengt underground hip hop. Wij willen er echt feest van maken met acts die veel mensen aanspreken. Onze doelgroep is achttien tot vijfentwintig jarigen. Binnen de Molukse gemeenschap is de stijl van dit evenement vrij uniek. Op de meeste feesten spelen vooral bandjes voor ouderen, zegt Telussa. "Via de Stichting Samenwerking Vlissingen- Ambon hoorden wij dat Motva behoefte heeft aan financiële bijdragen, vult De Jong aan. "Wij zijn laatst op Ambon geweest en werden gastvrij ontvangen. Met de opbrengst van dit benefiet kunnen wij iets terug doen voor de bevolking. Ik vind het goed dat het team uit Vlissingen staaroperaties verzorgt. De oogartsen offeren hun vrije dagen op en werken gratis. Anders is het niet te doen voor de arme mensen. Ons doel is om via Funkalectriks genoeg geld voor zo'n veertig operaties in te zamelen. Toen wij begonnen met het opzetten van Funkalectriks zijn wij een beetje ontmoedigd, zegt Jarah de Jong. We gingen bij veel zalen langs. Die hadden wij op het oog als locatie voor het benefietfeest. De eigenaars wilden er zelf financieel iets aan over houden. Maar wij vinden dat er zoveel mogelijk geld naar de staaroperaties moet. Gelukkig mogen wij gratis in café Schuttershof in Middelburg. Artsen helpen arme mensen en steunen lokale economie "Ik vind het fantastisch dat ze met het benefiet Funkalectriks het medisch operatieteam vlissingen - ambon (motva) ondersteunen", zegt Ronald Elderkamp van motva. "Het zijn Molukse jongsen en hiermee tonen die betrokkenheid bij hun roots. En dat doen ze met dingen waarin ze goed zijn. Het is een goede zaak dat de jeugd met onze organisatie meeleeft en zich volop inzet." "De financiële steun gebruiken wij voor staaroperaties en het geeft ons een grotere bekendheid. Het is goed voor de sponsors en het levert ons ook vrijwilligers op." Eind november gaan de oogartsen F. Tegelberg uit Goes en de Hilversumse N. Buisman met een team naar het openbare ziekenhuis van Ambon-Stad. In twaalf dagen doen ze 300 staaroperaties. Ze verwijderen bij de patiënt de eigen lens uit het oog en geven ze een nieuwe terug. De materialen, zoals verband en zalf kopen wij daar. Wij steunen hiermee de Indonesische economie en voor ons is dat goedkoper. Het is bedoeld voor mensen die de operatie zelf niet kunnen betalen. Een oogarts in opleiding selecteert van tevoren de patiënten. Wij gaan het werk uitbreiden. Uroloog J. Vriesde uit Vlissingen gaat in januari 2008 naar Ambon om nieren en nierstenen te verwijderen en doet protaateraties". (Bron: De Faam, 15/09/07)

04/09/2007 - 4 HZ studenten naar Ambon

Onder auspiciën van de Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon (SSVA) gaan vier studentes van de Hogeschool Zeeland, afdeling Pabo drie maanden stage lopen in de stad Ambon, de hoofdstad van de Molukken (Indonesië). Het geheel vindt plaats in het kader van de stedenband Vlissingen-Ambon. De groep vertrekt a.s. dinsdag 4 september richting Ambon en zijn 9 december terug in Vlissingen. Masha de Jong, Kim Kwakkelaar, Marlisa Weeland en Ilse de Lange gaan zich gedurende hun stage richten op de Engelse taal op vier basisscholen in de stad Ambon; basisschool De Wissel uit Vlissingen participeert in dit project. De studentes gaan ook op die scholen aan het werk met de leskist milieu-educatie. Het laatste gaat in samenwerking met het MicMec (Milieu informatie centrum en Milieu

educatiecentrum) in Vlissingen. De activiteiten van de HZ-studentes zullen gecoördineerd worden door gemeente Ambon en de Pattimura Universiteit van Ambon. In juni is een groep van 6 ROC-studenten voor twee weken naar Ambon geweest om het toerisme onder de loupe te nemen en over twee maanden gaat een groep oogchirurgen van de twee zeeuwse ziekenhuis naar Ambon om daar gratis driehonderd staaroperaties uit te voeren bij mensen die zo'n operatie niet kunnen betalen.

31/10/2007 - Chatten met Ambon

Leerlingen De Wissel chatten met Ambon door Dewi Gigengack Woensdag 31 oktober 2007 - VLISSINGEN - Basisschool De Wissel heeft samen met burgemeester A. van Dok het officiële startsein gegeven voor een onderwijsproject waarbij contact wordt gelegd tussen kinderen uit Vlissingen en Ambon. Het doel is om leerlingen in het Engels met elkaar te laten communiceren. Hiervoor krijgen de leerlingen in Vlissingen en Ambon speciale lessen Engels. De Wissel werkt samen met vier basisscholen op Ambon met elk ongeveer vierhonderd leerlingen. De scholen gebruiken allen dezelfde lesmethode. Het lesboek is vanuit het Indonesisch vertaald naar het Nederlands. "Daarin staan dus voorbeelden die uit de Molukse cultuur komen", zegt Bob Latuheru. Hij is voorzitter van Stichting Samenwerking Vlissingen Ambon en coördinator van het project. "Maar dat heeft een educatief karakter. Op Ambon dragen leerlingen bijvoorbeeld schooluniformen, en dat kennen leerlingen hier niet. Het is leuk dat kinderen leren hoe het er ergens anders aan toe gaat." Op De Wissel worden de lessen gegeven door vrijwilliger Paul van Dok, de echtgenoot van de burgemeester. "Ik heb altijd Nederlandse les gegeven aan allochtonen. De didactiek van het leren van een vreemde taal is in de basis gelijk, dus dit sluit daar goed bij aan." Voor de start van het project is hij twee keer op scholen op Ambon geweest om lessen bij te wonen. "Dat was een beginpunt. Op basis daarvan zijn we instructielessen gaan ontwerpen." Die lessen werden op cd-rom gezet om te worden gebruikt door leraren in Ambon. Pabo-studenten van de Hogeschool Zeeland lopen op Ambon stage en begeleiden het project. Het samenwerkingsproject zit nog in een beginfase. Nu volgen twaalf leerlingen uit de groepen 5 en 6 de lessen Engels. "Uiteindelijk willen we alle kinderen uit de groepen 7 en 8 de lessen laten volgen, en via e-mail en chatprogramma's laten communiceren met kinderen van Ambon", zegt schooldirecteur E. Kwast. "In deze fase zijn het echter jongere kinderen, omdat het niveau van de lessen Engels op Ambon nog iets lager ligt, en onze kinderen uit groep 7 zijn al iets verder." Een Ambonese delegatie, bestaande uit de loco-burgemeester, een ambtenaar en twee schooldirecteuren, was aanwezig bij de officiële start van het project. De groep is sinds vorige week in Vlissingen voor een samenwerking op het gebied van milieu en educatie.

31/10/2007 - Delegatie Ambon in Vlissingen

De delegatie die momenteel in Vlissingen verblijft vertrekt eind deze week weer richting Ambon. De delegatie bestaat uit drs. Olivia Latuconsina (vice-burgemeester van Ambon) en haar echtgenoot, Rudy Watilete (hoofd afvalinzameling), Elisabeth Radjawane (directeur basisschool) en Hamid Kelian (directeur middelbare school). Vlissingen werkt samen met Ambon in een afvalverwijderingsproject. De delegatie volgde onder andere trainingen in het stadhuis, bij Afvalverwijdering van de gemeente en bij het milieueducatiecentrum MicMec. Er werd ook een bezoek aan basisschool De Wissel gebracht. Donderdagavond is er een informele bijeenkomst met de Molukse gemeenschap in het wijkcentrum Mae Uku in Oost-Souburg.

04/11/2007 - Milieubewust op Ambon

door Miriam van den Broek   Vrijdag 2 november 2007 - VLISSINGEN –

Ambon timmert hard aan de weg om opnieuw de titel 'Schoonste Stad' te veroveren. Tien jaar geleden behaalden ze die prijs, maar daar was een paar jaar terug niets meer van te zien. Het afval lag na de oorlog metershoog aan de kant van de weg. De rivier bij de stad was door alle rommel zelfs gedempt. Inmiddels is de boel opgeruimd en staat het gemeentebestuur aan de vooravond van een nieuwe uitdaging: de inwoners van Ambon moeten ervan doordrongen raken dat het echt zin heeft om afval op te ruimen. Een Ambonese delegatie was afgelopen twee weken in Vlissingen om te zien hoe hun afvalinzameling verder geprofessionaliseerd kan worden en om te leren hoe het gedrag van de bevolking kan worden veranderd. Ook wil het Ambonese gemeentebestuur een nieuw belastingstelsel invoeren en nieuwe regelgeving maken over afval. Het gezelschap is bij het Milieu Educatie Centrum (MicMec) in Vlissingen geweest waar ze kennis hebben gemaakt met de leskisten die op basisscholen en middelbare scholen gebruikt worden. Ook op Ambon gaan ze met deze kisten werken. Twee leerkrachten worden opgeleid tot milieuvorlichters. Naast het lesgeven over milieu en afval aan kinderen, richten zij zich ook op de gemeenschap rond de scholen. Ze komen met brochures en posters en zullen hun verhaal doen in krant, op radio en televisie. Het Ambonese gemeentebestuur heeft verder gezien hoe de belastingen geïnd worden en hoe de hoogte ervan berekend wordt. Momenteel betaalt een inwoner van Ambon omgerekend zo'n tien cent afvalstoffenheffing per jaar. Dat is niks in verhouding tot de kosten. De belasting moet daarom flink omhoog. Een probleem is dat weinig mensen op Ambon een bankrekening hebben, zegt de Ambonese loco-burgemeester Olivia Latuconsina. Het geld moet dus bij de mensen thuis worden opgehaald. Afgezien hiervan, is het Nederlandse systeem goed toepasbaar op Ambon, zegt Latuconsina. Het is zelfs zo goed toepasbaar, dat ook Ambon overstapt op klike's. Daarvoor worden de vuilniswagens die Vlissingen eerder geschonken heeft, omgebouwd. Volgens Ron Steenaert van de afdeling afvalverwijdering van Vlissingen is dat beter dan het gebruik van vuilniszakken te promoten "Die vuilniszakken zijn zo dun dat ze meteen scheuren. Bovendien heb je dan weer extra plastic. Afvalcontainers zijn goed te gebruiken. Vooral in het centrum, waar de straten goed bereikbaar zijn. In de buitenwijken komen grote containers waarin al het afval verzameld wordt." >>Ambon stapt over op klike's en gaat op basisscholen en middelbare scholen werken met leskisten van het Milieu Educatie Centrum in Vlissingen.

2008

14/01/2008 - Projectpresentaties in Mae Uku

Op vrijdag 11 januari j.l. verzorgde de Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon (SSVA) een informatiebijeenkomst in het Moluks cultureel centrum Mae Uku in Oost-Souburg. Centraal stonden de ervaringen van 4 studentes van Hogeschool Zeeland (afdeling Pabo) die 3 maanden stage hebben gelopen op Ambonse scholen. De vier studentes vertelden over hun lessen Engels en over hun activiteiten op het gebied van natuuronderwijs. Dit deden ze met foto's via een PowerPoint presentatie. Met name hun ervaringen met het 'dagelijkse leven' op Ambon gaf veel herkenning bij het publiek. Ook het complete Motva-team gaf acte de presence. Motva staat voor Mobiel Operatie Team Vlissingen-Ambon. Dit team, bestaande uit medici en verpleegkundigen uit de ziekenhuizen van Vlissingen, Goes en Apeldoorn, opereerde eind 2007 bijna 300 mensen op Ambon met staar. Dokter Sietske Crop gaf met een PowerPoint presentatie het publiek inzicht in de activiteiten van de groep in de Ambonse dorpen en in het RSU ziekenhuis in de stad Ambon. Ook stelde Motva-coördinator Ronald Elderkamp het urologieteam voor aan de aanwezigen. Dit team onder leiding van dokter John Vriesde vertrok 13 januari j.l. richting Ambon. Pabo-docent Rinze Friso vertelde kort over de samenwerking met de Pattimura Universiteit in Ambon en Ron Steenaert van gemeente Vlissingen vertelde over het project Afvalverwijdering in Ambon. De bijeenkomst trok honderd belangstellenden.

28/01/2008 - Zeeuwse Molukkers zien dood Soeharto als afsluiting van periode

Mensen zijn monddood gemaakt Het overlijden van oud-president Soeharto van Indonesië markeert ook voor de Molukkers in Zeeland het einde van een periode. "Gezien zijn politiek van expansie was er geen kans op discussie voor meer onafhankelijkheid voor de Molukken", zegt Bob Latuheru uit Oostkapelle. Latuheru is betrokken bij de Stedenband Vlissingen-Ambon. Hij wijst erop dat het verbod tot onafhankelijkheid voor de verschillende delen binnen de Indonesische archipel wel al door Soekarno is ingezet, maar dat dat beleid door Soeharto is voortgezet. "Veel mensen zijn onder Soeharto vervolgd en monddood gemaakt." Vooral communisten, Chinezen en Timorezen hadden zwaar te lijden onder Soeharto. Een half miljoen mensen werd vermoord of gevangen gezet. Ook voor de Molukkers is zijn dood daar 'de definitieve afsluiting van een periode', bevestigt Latuheru. "Hij is toch een dictator geweest. Voor de Molukkers heeft zijn bewind alleen nadelen gehad. Alex Soplantila uit Vlissingen onderschrijft dat. "Molukkers denken bij Soeharto alleen aan iets negatiefs. Inderdaad is een tijdperk afgesloten, al was hij natuurlijk allang weg en ziek en gaat het nu ook nog steeds niet best met de Molukken." Soplantila en Latuheru hebben het idee dat Soeharto's overlijden niet erg veel reacties heeft losgemaakt in de Molukse gemeenschap in Zeeland. "Dat merk ik niet", zegt Soplantila. "Al zal her en der wel sprake zijn van opluchting". Volgens het kabinet valt met het overlijden van Soeharto een 'belangrijke politieke figuur uit de geschiedenis van het land weg'. Onder het bewind was er sprake van 'relatieve stabiliteit in het land', aldus minister Maxime Verhagen (Buitenlandse Zaken) gisteren in een reactie op het overlijden. Verhagen wijst erop dat de Indonesische economie onder Soeharto een grote groei kende. De democratische wijze waarop na het terugtreden van Soeharto een nieuwe leider is gekozen, bewijst volgens Verhagen dat Indonesië een democratisch land is 'waar de burgers het laatste woord hebben'. Voormalig PvdA-kamerlid John Lilipaly uit Middelburg vind de reactie van Verhagen niet compleet. "Hij had ook wel

kunnen zeggen dat het met de mensenrecht zacht gezegd niet zo best was gesteld onder Soeharto. Verhagen heeft het over relatieve stabiliteit, maar die wel met harde hand van de militairen tot stand gekomen en gepaard gegaan met veel tranen. Je mocht geen andere mening hebben, het was een tirannie." Dat er sprake was van economische groei is juist, erkent Lilipaly. "Maar die kwam ten goede aan een kleine groep. De corruptie is onder Soeharto gebleven en zijn familie stond aan het hoofd ervan." Grote groepen Nederlandse Molukkers zullen niet bij het overlijden van Soeharto stilstaan, zegt Lilipaly. "Hij is niet erg vriendelijk geweest voor de Molukse gemeenschap. Wij denken niet met respect aan hem terug." (Bron: PZC 28/01/08)

20/02/2008 - Vlissingse uroloog onder indruk van project op Ambon

Zonder operatie geen sociaal leven door Maurits Sep VLISSINGEN –
Net terug van tien dagen opereren op Ambon heeft uroloog John Vriesde besloten dat hij zeker nog een keer terug wil. "Ik heb het gevoel dat ik daar niet klaar ben. Ik wil het emotioneel voor mezelf afronden maar ook aan de mensen daar laten zien dat het serieus was, en niet iets eenmaligs omdat ik toevallig tijd had." Vriesde maakte deel uit van een team van acht mensen dat urologische operaties heeft verricht - het Mobiel Operatie Team Vlissingen-Ambon. Het project was opgezet door de Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon. Als uroloog van het Ziekenhuis Walcheren opereert hij normaal alleen op donderdag en vrijdagochtend. Op Ambon verrichtte hij in tien dagen tijd 46 ingrepen bij 39 patiënten. Van prostaatoperaties die hier als routineklus worden beschouwd, het weghalen van nierstenen tot een zeer ingrijpende operatie bij een 18-jarige vrouw met een bevallingstrauma. Die laatste operatie heeft het operatieteam zeer aangegrepen. Vooral ook vanwege de sociale waarde. Natuurlijk moest de vrouw medisch geholpen worden. Zij hield aan een bevalling ernstige lichamelijke schade over die een normaal functioneren onmogelijk maakte. Ze werd door haar omgeving vanwege haar letsel ook verstoten. Vriesde: "Ze kwam als een bang vogeltje binnen, maar ging vrolijk weer naar buiten." "In het begin keken mensen de kat uit de boom. Ze dachten: 'Ik ga daar niet liggen.' Op Ambon zijn geen urologen. Ze voeren zulke operaties niet uit. Mensen moeten daarvoor bijvoorbeeld naar Jakarta. Maar ze hebben al geen geld voor de operatie, laat staan voor de reis. Toen de eerste mensen na een operatie weer blij buiten kwamen, werd het wel meteen druk. Er stonden lange rijen. Op een gegeven moment hebben we mensen moeten wegsturen." Vriesde heeft hulp gehad van de zeven andere teamleden en van de Molukse verpleegkundigen die enkele jaren geleden een opleiding volgden in de Zeeuwse ziekenhuizen. De uroloog is die verpleegkundigen immens dankbaar. Door hun Zeeuwse opleiding konden ze goed helpen. Bovendien fungeerden ze als tolk, omdat ze een beetje Nederlands spreken. "Zonder hen was het een mislukking geworden." Agus Latuheru heeft als teamlid overlegd met overheden en ziektekostenverzekeraars op Ambon over de vergoedingen voor de operaties. Die zijn gratis voor de patiënten en werden nu betaald door het project. Voor een volgend medisch bezoek wil de Stichting de kosten deels verhalen op Ambonese partners. Volgens Latuheru zijn de afspraken in de maak zodat een volgende medische reis eigenlijk al gepland kan worden. Vriesde wil dus graag weer mee. De uroloog was voor het eerst op Ambon, maar het was niet zijn eerste medische hulpproject. Sinds 1998 gaat hij twee keer per jaar naar Suriname voor soortgelijke operaties. "Het is niet vergelijkbaar. In Suriname zijn de omstandigheden westers te noemen. Op Ambon stonden bij wijze van spreken alleen vier muren en een dak. We moesten alles zelf meenemen. We hadden 350 kilo medicijnen en instrumenten bij ons." (PZC 13/2/08)

REACTIES

Mijn vader is ook altijd erg trots op zijn sociaal voelende uroloog! (ga dit artikel meteen naar hem doorsturen) Eveline - 13/02/08 -

Ik ben blij te lezen dat Dr. Vriesde ook een aandeel heeft gehad in het bezoek van medici aan Ambon. Als oud patiënt van deze dokter heb ik grote bewondering voor hem, te meer daar hij ieder jaar op eigen kosten de mensen in Suriname gaat helpen. Ik ben 7 jaar onder behandeling bij hem, dok. saluut. j.van akkeren - 13/02/08

12/05/2008 - Fototentoonstelling "Vlissingen in Ambon"

Van 6 mei tot en met 27 mei 2008 is in de Openbare Bibliotheek van Oost-Souburg (Kanaalstraat) de fototentoonstelling "Vlissingen in Ambon" te zien. De afgelopen tijd is de stedenband Vlissingen-Ambon verder uitgebouwd. De contacten vanuit Vlissingen met haar zusterstad Ambon zijn onder auspiciën van Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon (SSVA) geïntensiveerd. Zes studenten van het ROC-Zeeland hebben gedurende een stage van 2 weken het toerisme bestudeerd en vier studenten van Hogeschool Zeeland hebben stage gelopen op een aantal Ambonse basisscholen. Het Medisch Operatie Team Vlissingen – Ambon (Motva) heeft eind 2007 bijna 300 oogoperaties in Ambon uitgevoerd en begin 2008 bijna 40 urologieoperaties. De gratis operaties stonden onder leiding van Zeeuwse chirurgen en waren bedoeld voor de mensen in Ambon die een operatie niet konden betalen. De stad Ambon heeft ook haar problemen op het gebied van afvalverwijdering en de gemeente Vlissingen is dan ook volop bezig om Ambon de helpende hand te bieden door ondermeer Ambonse ambtenaren te trainen en vuilniswagens en afvalcontainers te schenken. De foto-tentoonstelling van de Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon (SSVA) geeft een impressie van de activiteiten van de samenwerking

15/08/2008 - Zeeuwse studenten naar Ambon

Op 14 augustus zijn 12 studenten van Hogeschool Zeeland en ROC Zeeland met twee begeleiders van Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon vertrokken richting Ambon waar ze twee weken stage lopen. De studenten gaan zich bezighouden met gezondheidszorg, milieu en toerisme op Ambon. Na een intensieve training door Stichting Mondiale Vorming met als thema "Ontwikkelingssamenwerking, draagvlak en cultuur" op 3 en 4 juli jongstleden zijn de volgende deelnemers nu naar Ambon: 1. Kirsten Zwanenburg (HZ) 2. Mirte Heijl (HZ) 3. Sanddra van der Linden (HZ) 4. Leon Weltings (HZ) 5. Liselotte Overdeest (ROC) 6. Fransgall Mual (ROC) 7. Thalisa Zwaan (ROC) 8. Sharona Huijzers (ROC) 9. Jantine Wuyts (ROC) 10. Annemieke Back (ROC) 11. Peggy Noorlander (ROC) 12. Suzanne Botter (ROC). De begeleiders zijn Evie Malawauw en Agus Latuheru. Dit project, geïnitieerd door Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon, is een project van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking. Dit project geeft jongeren de mogelijkheid om in ontwikkelingslanden te kijken om daarna bij terugkomst verslag van te doen. In oktober komt een twaalftal studenten uit Ambon naar Vlissingen.

14/10/2008 - Infobijeenkomst Zeeuwse Molukkers en Ontwikkelings-samenwerking

Zeeuwse Molukkers timmeren meer dan ooit aan de weg als het gaat om de relatie met het land van herkomst. De relatie met de Molukken wordt verschillend ingevuld. Er zijn in Zeeland Molukkers die hun familie "daar" ondersteunen, kerken die hulp verlenen, een

voetbalclub die de sportontwikkeling in Ambon wil ondersteunen en groepen die bezig zijn met ontwikkelingsprojecten. Een aantal organisaties wordt de gelegenheid geboden om op woensdag 15 oktober a.s. over hun activiteiten in de Molukken te vertellen:

1. Voetbalclub Jong Ambon : ging afgelopen zomer met twee teams en ca. 100 supporters naar Ambon en heeft daar verklaard om de sportontwikkeling in Ambon te ondersteunen
2. Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon : stuurt binnenkort weer twee operatieteams naar Ambon, is o.a. bezig met een uitwisseling van studenten
3. Werkgroep Biogas Maluku : is bezig met een biogasproject in Ceram en in Ambon
4. Werkgroep Itawaka : ondersteunt een school in het dorp Itawaka.

Na de inleidingen zullen de studenten van het ROCZeeland en Hogeschool Zeeland een presentatie houden van hun Xplore-stage de afgelopen zomer op het eiland Ambon. Op deze avond zullen ook aanwezig zijn de 12* studenten uit Ambon en twee begeleiders (docenten) die hier twee weken stage lopen in het kader van het Xplore-uitwisselingsproject, georganiseerd door Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon. U bent van harte welkom, Stichting Samenwerking Vlissingen-Ambon

Datum woensdag 15 oktober 2008

Locatie Mae Uku, Prins Hendrikstraat te Oost-Souburg (midden in Molukse wijk)

Aanvang 19.00 uur

Entree vrijwillige bijdrage

p.s.* door het te laat inleveren van de paspoorten van enkele studenten, komt de groep een week later dan gepland

22/10/2008 - Ambonse Studenten in Vlissingen

Ambonse studenten in Vlissingen Sinds 20 oktober j.l. is er een groep van 12 studenten uit Ambon (Molukken) op bezoek in Vlissingen. De groep is hier twee weken op stage. Het betreft hier een uitwisselingsproject van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Afgelopen zomer is een groep ROC - en Hogeschool Zeeland studenten twee weken naar Ambon geweest. De groep uit Ambon bezoekt Zeeuwse onderwijsinstellingen, bedrijven, ziekenhuizen. Dit heeft te maken met de opleiding van de studenten. Daarnaast gaat de groep zich ook bezighouden met afvalverwijdering door het bezoeken van MicMec in Vlissingen, de afvalverwerking in Vlissingen-Oost en afvalbedrijven bij de Moerdijk. Voorts krijgt het culturele leven in Zeeland een plaats gedurende de stage. Aan het eind van de stage houdt de groep een presentatie in het gemeenschapsgebouw Mae Uku in Oost-Souburg. Het uitwisselingsproject is een Xplore-project van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

26/10/2008 - Ziekenhuisbedden gaan naar Ambon

Ziekenhuisbedden gaan naar Ambon door Miriam van den Broek. PZC, 24/10/08

VLISSINGEN - Vierentachtig Vlissingse ziekenhuisbedden, matrassen en accessoires zoals hekjes, papegaaien en infuusstandaards gaan dit weekeind op transport naar Ambon. Ook operatietafels, sterilisatoren en operatiemateriaal zijn door het Ziekenhuis Walcheren geschonken aan de Stichting Samenwerking Vlissingen Ambon. Volgens Ronald Elderkamp die zowel in het ziekenhuis werkt als verbonden is aan de stichting, gaat het om goede spullen die in Vlissingen niet gebruikt worden. "Het gaat om mechanische bedden die in ons ziekenhuis vervangen zijn door elektronische bedden. Ook de materialen zijn goed. Ze worden bij ons alleen niet gebruikt omdat we bijvoorbeeld zijn overgestapt op een andere soort." Een deel van de bedden is gisteren gedemonteerd. Dat gebeurde door de zogenoemde

veegploeg van Emergis. Dat is een groep cliënten van Emergis die als dagbesteding onder toezicht van een werkmeester de straten in de binnenstad schoonmaakt. "De stichting heeft gevraagd of wij dat werk wilden doen", zegt werkmeester James Malawauw. Het bedrijf Interlashing, dochter van Verbrugge Terminals uit Vlissingen-Oost, heeft twee medewerkers beschikbaar gesteld die de spullen inladen in zeecontainers. Dit weekeinde vertrekt de boot. Elderkamp verwacht dat de lading eind november of begin december op Ambon aankomt. "En dat komt heel mooi uit", zegt Elderkamp, "want een delegatie uit het Vlissingse ziekenhuis is daar dan ook om staaroperaties uit te voeren. Die kunnen dan ook meteen meehelpen met de installatie van de nieuwe spullen."